

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w lipcu 2014 r.**

1. Ocena realizacji zadań w jednostkach organizacyjnych finansowanych z budżetu wojewody:

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy realizuje zadania w oparciu o kwartalne plany pracy zatwierdzone przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora. Zadania Inspekcji wynikają z przepisów prawa, wdrażane są w wyniku zastosowania kryteriów postępowania kontrolnego, opartego o przeprowadzoną analizę ryzyka. Propozycje tematów kontroli zgłaszane są przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Kujawsko-Pomorskiego Wojewodę, Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz obywateli (konsumentów artykułów rolno-spożywczych).

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów
Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w lipcu 2014 r., zestawiono poniżej:**

A. Kontrole planowe ogółem: 30, w tym:

a) kontrola u ekologicznych producentów rolnych w ramach sprawowanego przez IJHARS nadzoru w rolnictwie ekologicznym, wg programu kontroli GI-BRE-re-4301-2/14

Celem kontroli u producentów ekologicznych, w ramach sprawowanego przez IJHARS nadzoru w rolnictwie ekologicznym, jest sprawdzenie prawidłowości kontroli przeprowadzanych przez jednostki certyfikujące (JC) u ekologicznych producentów rolnych oraz czy prowadzona przez tych producentów produkcja jest zgodna z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego. Prawidłowość kontroli przeprowadzonych przez JC oznacza ich skuteczność, rzetelność i zgodność z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 1 gospodarstwie ekologicznym. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych w zakresie pozostałości pestycydów niedozwolonych w rolnictwie ekologicznym, inspektorzy WIJHARS pobrali próbkę ekologicznej truskawki. Badania przeprowadzone przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni potwierdziły, iż materiał roślinny produkowany jest zgodnie z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego. Podczas czynności kontrolnych dokonano również weryfikacji dokumentów oraz lustracji gospodarstwa potwierdzając, iż producent prowadzi swoją działalność zgodnie z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

b) prawidłowość klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP wg programu kontroli GNK-07-IR-02

Celem kontroli była weryfikacja rzeźni trzody chlewnej pod kątem obowiązku prowadzenia klasyfikacji tusz w systemie EUROP oraz sprawdzenie prawidłowości prowadzonych czynności. Szczegółowy zakres kontroli obejmował m.in. sprawdzenie:

- kwalifikacji i upoważnienia rzeczoznawcy do klasyfikowania tusz wieprzowych,
- legalizacji wagi, dokumentacji kalibracji wagi,
- poprawności sporządzania protokołów z ustalenia klas jakości tusz wieprzowych i okres ich przechowywania,
- prawidłowości obróbki półtuszy wieprzowych,
- czasu oceny uformowania i otluszczenia oraz ważenia tusz,
- prawidłowości określenia sumarycznego wskaźnika korygującego masę tuszy w %,
- dokumentacji wystawianej dostawcom żywca i porównanie z dokumentacją zakładową (zgodność w zakresie masy, klasy mięsności),
- ustalenie prezentacji tusz wieprzowych, stosowanej w zakładzie.

W ww. zakresie przeprowadzono kontrole w 17 podmiotach. Potwierdzono prawidłowość prowadzonej klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP w wszystkich skontrolowanych ubojniach.

c) kontrola w zakresie warunków chowu i tuczu gęsi, wg programu kontroli GI-BKJ-403-12/14

Celem kontroli było sprawdzenie warunków produkcji gęsi owsianych w zakresie:

- warunków chowu i tuczu gęsi zgodnie z wymaganiami:
 - rozporządzenia Komisji (WE) nr 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 roku wprowadzające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (EWG) nr 1234/2007 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego,
 - regulaminu znaku wspólnego towarowego „Młoda polska gęś owsiana”.

Kontrole w ww. zakresie przeprowadzono w 1 podmiocie. Kontrolą w zakresie prawidłowości warunków chowu gęsi objęto łącznie 3550 szt., tj. jedno stado gęsi. Nieprawidłowości w omawianym zakresie nie stwierdzono.

d) kontrola w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-06/14

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości znakowania 4 wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, takich jak:

- pieczywo,
- wyroby cukiernicze ze szczególnym uwzględnieniem cukierków, wyrobów żelowych, marmoladek, galaretek, batonów, w tym batonów owocowo-zbożowych,
- przekąski typu: paluszki, krakersy, precelki, chipsy i prażynki ziemniaczane, orzeszki ziemne itp.,

- wyroby garmażeryjne luzem oraz opakowane, głęboko mrożone i chłodzone, w tym: pizze, zapiekanki, paszteciki, bułki z nadzieniem np. pieczarkowym, szpinakowym itp.

Objęcie kontrolą pieczywa wynikało z faktu, iż jest to produkt stanowiący podstawowy składnik naszej diety. Z kolei kontrole przekąsek, wyrobów cukierniczych (typu cukierki, wyroby żelowe, marmoladki, galaretki, batony) oraz wyrobów garmażeryjnych (typu pizze, zapiekanki, paszteciki) były realizowane po raz pierwszy.

Podczas kontroli sprawdzono:

- prawidłowość znakowania opakowań ww. produktów na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS) oraz z deklaracją producenta.

W przedmiotowym zakresie kontrole przeprowadzono w 1 podmiocie (w przedstawionym temacie 8 kontroli zostało zrealizowanych w miesiącu czerwcu br.) W celu weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 3 partii wyrobów cukierniczych, w przypadku których potwierdzono prawidłowość ich znakowania.

W magazynie surowców kontrolowanego podmiotu, w stanie gotowości do użycia inspektorzy WIJHARS znaleźli przeterminowane surowce i dodatki oraz surowce bez możliwości ich identyfikacji, w licznie 33 sztuk. Z tego tytułu Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy wydał 33 decyzje administracyjne na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 669) zakazujące wprowadzania do obrotu artykułu rolno-spożywczego niespełniającego wymagań jakości handlowej. Wobec podmiotu zastosowano również sankcje karne w postaci 2 mandatów o łącznej wartości 300,00 zł na podstawie

- art. 100 ust 1 pkt. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia za używanie do produkcji lub wprowadzanie do obrotu środka spożywczego po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,

- art. 40 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 669) za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia podjęcia działalności w zakresie produkcji, składowania, konfekcjonowania lub obrotu artykułami rolno-spożywczymi.

W związku z szeregiem nieprawidłowości wobec podmiotu toczy się postępowanie administracyjne.

e) kontrola w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-10/14

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości znakowania 4 wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, takich jak:

- soki i nektary owocowe, warzywne i owocowo-warzywne,
- napoje bezalkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem napojów na bazie soków owocowych,
- fermentowane napoje winiarskie,
- piwo.

Potrzeba przeprowadzenia przedmiotowej kontroli wynikała z dużej różnorodności asortymentu soków i nektarów, piwa, napojów bezalkoholowych i fermentowanych napojów winiarskich dostępnych na rynku. Ponadto, dotychczasowe kontrole tych grup produktów wykazały szereg nieprawidłowości w oznakowaniu tych wyrobów. Z uwagi na fakt, iż etykieta jest podstawowym źródłem informacji, którą otrzymuje konsument, istotne jest egzekwowanie od przedsiębiorców właściwego znakowania produktów.

W przedmiotowym zakresie kontrole przeprowadzono w 1 podmiocie. W celu weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 2 napojów bezalkoholowych, w przypadku których potwierdzono prawidłowe ich znakowanie.

f) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-9/14

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów mięsnych, w tym:

- Wędlin z jednego kawałka mięsa lub sprawiających wrażenie jednego kawałka – typu wędzonka – szynki, balerony, polędwice, boczki, ogonówki itp.; konserw (również pasztetów) w słoikach, puszkach i osłonkach aluminiowych i kielbas suszonych.
- przetworów mięsnych, niezależnie od gatunku zwierzęcia, z którego wykorzystano mięso i/lub surowce,
- sprawdzenie zgodności z deklaracją producenta z uwzględnieniem identyfikacji surowców pochodzenia zwierzęcego, ze względu na duże prawdopodobieństwo fałszowania wyrobów niedeklarowanym składnikiem,
- weryfikacja prawidłowości znakowania na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 4 podmiotach. Ocena organoleptyczną przetworów mięsnych inspektorzy WIJHARS w Bydgoszczy przeprowadzili na podstawie

12 próbek przedmiotowego asortymentu, tożsamego z próbkami pobranymi do oceny znakowania oraz badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni. Prawdliwość znakowania potwierdzono we wszystkich skontrolowanych próbkach, natomiast w przypadku próbek z 3 partii przedmiotowego asortymentu analizy laboratoryjne wykazały nieprawidłowości, tj.:

- stwierdzono zawyżoną zawartość tłuszczu w stosunku do wymagań zawartych w deklaracji producenta (Polska Norma),
- stwierdzono obecność *pirofosforanu (V) sodu 10 hydrat*, co było niezgodne z informacją zawartą na etykiecie.

Wobec dwóch podmiotów zostało wszczęte postępowanie celem wydania decyzji administracyjnej.

g) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów zbożowych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-11/14

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów zbożowych w zakresie zgodności z deklaracją producenta, a także prawidłowości znakowania opakowań jednostkowych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS). Produktami priorytetowymi są: mąki, kasze, płatki śniadaniowe oraz musli. Wybór tematyki kontroli wynika z różnego asortymentu przetworów zbożowych dostępnych na rynku oraz powszechnego spożycia i dostępności tych produktów głównie dla przeciętnego konsumenta o średniozamożnym portfelu. Ta grupa produktów ostatni raz była kontrolowana przez IJHARS w 2010 r.

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w trzech podmiotach. Ocenę prawidłowości znakowania inspektorzy WIJHARS przeprowadzili na podstawie 14 próbek przedmiotowego asortymentu, tożsamego z próbkami pobranymi do badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni. Dodatkowo przeprowadzono również kontrole zawartości netto towaru paczkowanego. W jednym z kontrolowanych podmiotów stwierdzono nieprawidłowe znakowanie: kaszy mannej a'400 g, kaszy jęczmiennej wiejskiej a' 1 kg oraz kaszy jęczmiennej pęczak a' 1 kg. Nieprawidłowości polegały na:

- braku nieokreślenia warunków przechowywania asortymentu,
- zastosowano nieprawidłowy zapis "firma posiada zintegrowany system jakości ISO 9001:2000, HACCP",
- po wyrażeniu "najlepiej spożyć przed końcem: data na opakowaniu" nie specyzowano w jakim miejscu na opakowaniu znajduje się termin ważności,
- na opakowaniu zamieszczono dane identyfikacyjne przedsiębiorcy niezgodne z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej.

Jeden z podmiotów ukarano mandatem karnym w wysokości 100,00 zł, na podstawie art. 40 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 669) za składowanie artykułu rolno-spożywcze w sposób niezapewniający utrzymania ich właściwej jakości handlowej.

Wobec jednego podmiotu zostało wszczęte postępowanie celem wydania decyzji administracyjnej.

B. Kontrolę doraźną na wniosek Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzono w 2 podmiotach.

Celem kontroli jakości handlowej lodów, wg programu kontroli GI-BKJ-403- 13/14 było sprawdzenie ich jakości handlowej, w tym lodów mlecznych, wodnych oraz jogurtowych.

W toku kontroli należało zwrócić uwagę na jakość handlową lodów w zakresie zgodności z:

- deklaracją producenta,
- z obowiązującymi przepisami prawa przy umieszczaniu informacji w oznakowaniu.

Ocenę prawidłowości znakowania inspektorzy WIJHARS przeprowadzili na podstawie 6 próbek przedmiotowego asortymentu, tożsamego z próbkami pobranymi do badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni. Analizy laboratoryjne wykazały w dwóch próbkach lodów zawartość sztucznych aromatów charakterystycznych dla danego smaku lodów niezgodnych z deklaracją producenta. Wobec podmiotu wszczęto postępowanie administracyjne. Nieprawidłowości w zakresie znakowania nie stwierdzono.

C. Kontrolę doraźną na wniosek Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzono w 4 podmiotach.

- Kontrolę w zakresie prawidłowości znakowania wybranych grup artykułów rolno-spożywczych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-06/14 przeprowadzono w ramach toczącego się wobec podmiotu postępowania administracyjnego. Czynności kontrolne wykazały nieprawidłowe znakowanie 5 partii asortymentu. Z tego tytułu Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy wydał 5 decyzji administracyjnych, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r., poz. 669) nakazujących poddanie artykułu rolno-spożywczego zabiegom zmierzającym do zmiany oznakowania. Wobec podmiotu toczy się dalsze postępowanie administracyjne.
- Kontrole w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-9/14, w ramach toczącego się postępowania administracyjnego przeprowadzono w dwóch podmiotach. Jeden z podmiotów zwrócił się z wnioskiem

do Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy o przebadanie wtórników dwóch próbek, w których analizy laboratoryjne wykazały obecność *pirofosforanu (V) sodu 10 hydrat*, co było niezgodne z informacją zawartą na etykiecie.

W drugim skontrolowanym podmiocie stwierdzono zawyżoną zawartość tłuszczu w stosunku do wymagań zawartych w deklaracji producenta (Polska Norma), w związku z powyższym wobec podmiotu toczy się postępowanie administracyjne.

- Kontrolę w zakresie jakości handlowej owoców i warzyw świeżych w związku ze skargą konsumentką przeprowadzono w jednym podmiocie. Podczas kontroli wniesiono zastrzeżenia do wszystkich kontrolowanych partii owoców i warzyw (cebula, arbuz, pomidor, jabłko) z uwagi na brak jakiegokolwiek oznakowania na etykiecie oraz brak wymaganych danych w dokumentach towarzyszących. Podmiot ukarano również dwoma mandatami karnymi o łącznej wartości 200,00 zł na podstawie:
 - art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach za utrzymywanie w stanie gotowości wagi podlegającej prawnej kontroli metrologicznej bez aktualnej cechy legalizacji, oraz
 - art. 40 ust. 4a ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno zaferowanie do sprzedaży owoców i warzyw niezgodnie z wymaganiami jakości handlowej.

D. Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy oraz sporządzanie protokołów niezbędnych do dopuszczenia towaru do obrotu

- Ilość wydanych protokołów kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy: **103**

E. Ocena jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wykonywana na wniosek przedsiębiorców, zakończona wydaniem świadectwa jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

- Ilość wydanych świadectw jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych: **11**

F. Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na zgodność z przepisami

Unii Europejskiej zakończona wydaniem odpowiedniego dokumentu stosowanego w UE

- Ilość wydanych świadectw zgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **0**
- Ilość wydanych protokołów niezgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **4**

G. Prowadzenie rejestrów według wytycznych Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

H. Sporządzanie okresowych i doraźnych sprawozdań, informacji zbiorczych, meldunków oraz analiz, które obejmują przedmiotowy zakres kontroli artykułów rolno-spożywczych.